

Speleološka istraživanja na sjevernom Velebitu između 1980. i 1984.godine

Jadranko Ostojić

S obzirom na povećano zanimanje za speleološka istraživanja sjevernog Velebita, zbog otkrića Lukine jame i drugih jama u okolici, red je objaviti dosadašnje rezultate istraživanja tog područja kako bi se izbjeglo nepotrebno ponavljanje već istraženih jama.

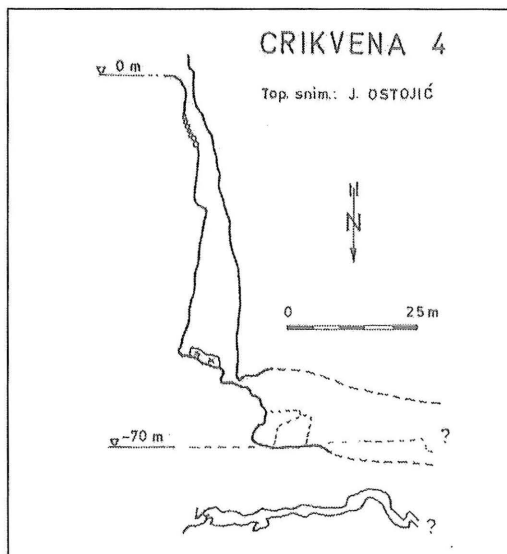
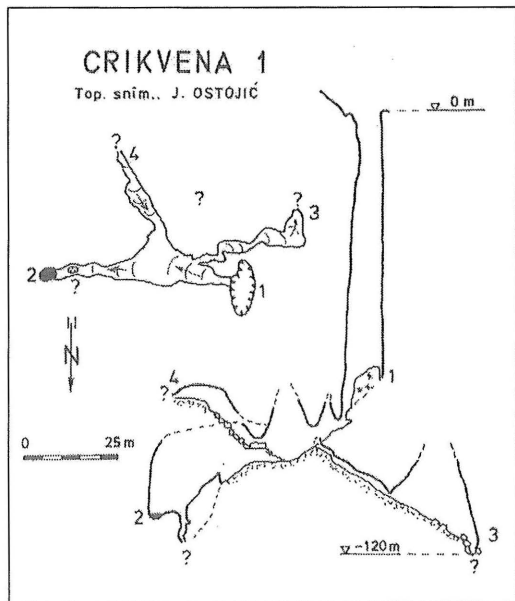
Prva istraživanja proveo sam 1980-1982. kao član Speleološkog društva "Ursus spelaeus", i nastavio sve do 1984. kao član Speleološkog odsjeka Planinarskog društva "Željezničar". U tim istraživanjima otkriveno je i istraženo tridesetak jama i špilja u Rožanskim kukovima, u okolici Krasnog, te u blizini Apatinaške i Lomske dulibe. Posebno ću se osvrnuti na, za to područje, značajnije jame.

U Rožanskim kukovima otkrili smo moji kolega i ja zanimljivu grupu jama u sklopu Crikvenih stijena, pa smo im po njima i dali imena.

Najdublja i najzanimljivija jama navedenog područja je jama Crikvena 1, koja se nalazi na oko 1600 m nadmorske visine, duboka je 120 m, a ukupna dužina kanala iznosi 135 m. U tu su se jamu spustili i slovački speleolozi prilikom svog boravka na Velebitu 1992.god, ali nisu istražili uski kanal kroz koji puše

jak vjetar i završava dvoranom čije je dno zarušeno. Osim tog kanala postoje još dva: jedan vodi prema gore i zatrpan je blokovima, a na kraju drugog je jezerce iz kojeg otječe voda u usku pukotinu. Mogućnost daljeg istraživanja svodi se na eventualno odtrpavanje zarušenih dijelova jame.

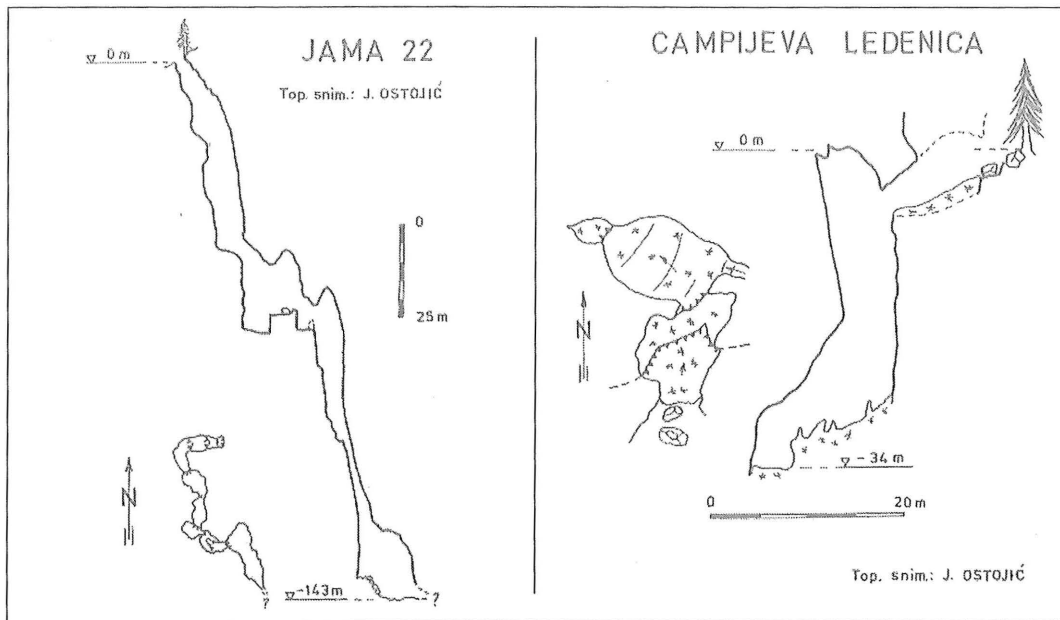
U neposrednoj blizini nalazi se Crikvena 2, dubine 30 metara s ledenim čepom na dnu. U vrtači ispod nje nalaze se Crikvena 3, 4 i 5, a na sjevernoj strani

Crikvene stijene nalazi se Crikvena 6. Sve jame, izuzev Crikvene 4 završavaju s ledenim čepom nakon desetak metara dubine. Crikvena 4 duboka je 70 m i nastavlja se užim, ali prolaznim vodoravnim meandrom, koji dalje nije istraživan zbog nedostatka iskustva.

Prilikom ovog istraživanja istražena je i "Campijeva" ledenica u vrtači ispred Pasaričevog kuka, s desne strane staze koja vodi od Zavižana. Jama je duboka 34 m i ima ledeni čep na dnu.

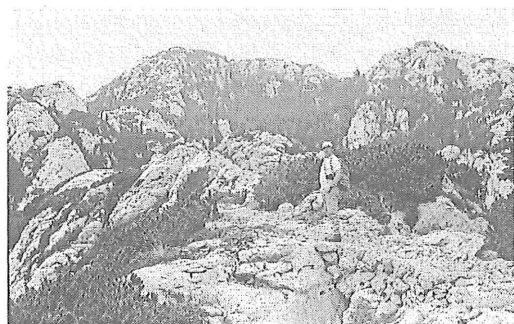
U okolici Krasnog i Devčića istražili smo više jama od kojih je najdublja jama Matežnovac, duboka 110 m, a nalazi se na Nadžak bilu, na jednoj visoravni u šumi, južno od drugog kilometra ceste Krasno-Štirovača, oko pola sata hoda uzbrdo kroz šumu.

Početkom srpnja 1984. na području sjevernog Velebita boravili smo Aljoša Konanenko, Damir Horvat i ja i tražili otvore jama u blizini cesta. Pomagao nam je danas pokojni Ive Samardžija, zvani Šika, iz Krasna, koji nam je označio jame na svojoj šumarskoj karti. Na tom dijelu istražili smo 5 jama i nazvali ih prema šumskim odjelima u kojima se nalaze.

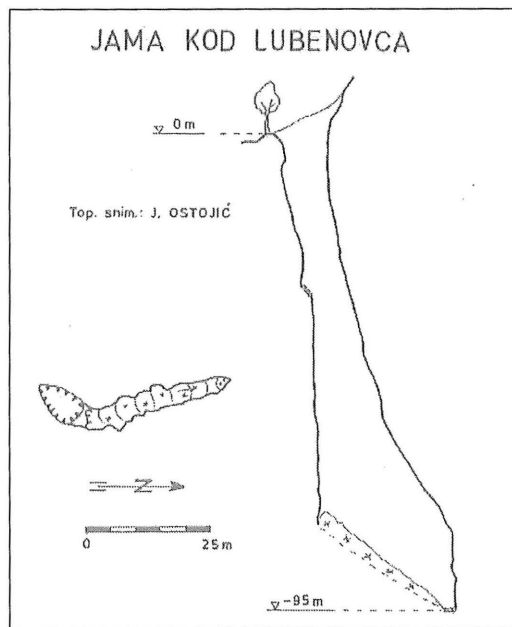
Najzanimljivija, i do tada najdublja jama na sjevernom Velebitu je Jama 22, duboka 143 m, i duga 65 m. Na dnu jame je uska pukotina zatrpana zemljom i vjerovatno nema mogućnosti daljeg prolaza. Otvor se nalazi na nadmorskoj visini od 1375 m, desno od ceste za Apatinašku dulibu. S lijeve strane ceste u šumskom odjelu 25 nalazi se Jama 25, dubine 114 m s dvostrukim otvorom, a Jama 72 lijevo iznad ceste za Lomsku dulibu i Zavižan uz granicu odjela 71 i 72,

dubine 98 m. Istražili smo i Jamu kod Lubenovca, dubine 95 m, zapadno od ceste prema Lubnovačkim vratima, ispod stijena. Moguće je da su slovački speleolozi ponovili tu jame 1992. ili 1995. Nijedna od tih jama nema vidljivu perspektivu daljih istraživanja, dok bi jame u Rožanskim kukovima bilo zanimljivo obići u jesenskom periodu kad postoji mogućnost da se topljenjem leda otvori neki prolaz.

Crikvena

Foto: V. Božić

ABSTRACT

Speleologic investigations on northern Velebit between 1980 and 1984

In regard to the increased interest for speleologic investigations of the northern Velebit, because of the discovery of Lukina jama and other deep caves, the results of the older investigations of this area have been elaborated. The published data will decrease the possibility of unnecessary repetition already investigated objects. The most important speleologic objects among thirty of them have been processed in the text, which were investigated in the period from 1980 to 1984. The investigations were performed by Jadranko Ostojić with the members of caving clubs "Ursus spelaeus" and "Željezničar". The most interesting and at that time the deepest cave in northern Velebit was the cave Jama 22, 143 m deep.

